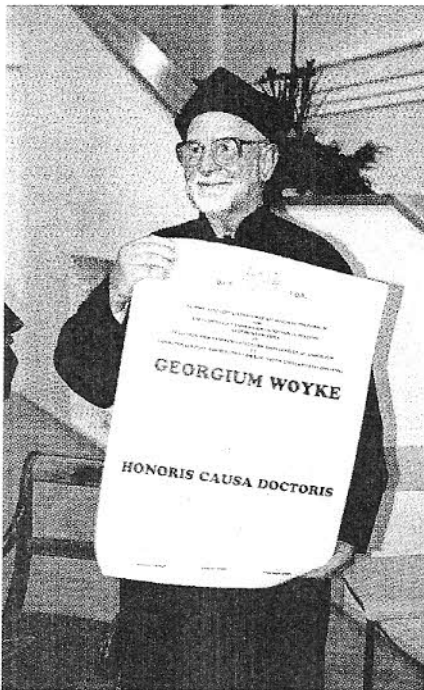

W Olsztynie odbyła się uroczystość nadania wybitnemu polskiemu pszczelarzowi o międzynarodowej sławie prof. zw. dr. hab. Jerzemu Woyke najwyższej godności akademickiej doktora honoris causa.

W uchwale Senatu UWM czytamy: „Senat akademicki nadaje tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

prof. zw. dr. hab. Jerzemu Woyke, wybitnemu specjalście z zakresu pszczelarstwa, autorytetowi naukowemu o międzynarodowym uznaniu w biologii rozrodu, genetyce, cytologii i parazytologii pszczoł – za zasługi w rozwoju Wydziału Bioinżynierii Zwierząt UWM”.

Apis cerana. Opracował metodę sztucznego unasienniania i rozwiązał zagadnienie determinacji płci u tych pszczoł. Dziełem profesora jest zbadanie biologii i opracowanie metody zwalczania groźnego pasożyta pszczoł *Tropilaelaps clareae* bez użycia jakichkolwiek środków chemicznych. Dzięki pracom polskiego uczonego uratowano pszczołę miodną w Azji Południowej.

Profesor Jerzy Woyke wspólnie z pracownikami Instytutu Fizjologii im. Pawłowa w St. Petersburgu przeprowadził badania nad barwnymi mutacjami pszczoł, co przyczyniło się do leczenia wad wzroku u ludzi. Dotychczas profesor współpracował z uczonymi z placówek naukowych 12 państw. Przeprowadził 23 projekty badawcze za granicą, co zostało udokumentowane w 104 publikacjach. Ośmiokrotnie profesor przebywał na dłuższych stypendiach zagranicznych.

Profesor Jerzy Woyke jest znanym i cenionym przez FAO – ONZ ekspertem do spraw pszczelarstwa. Właśnie jako ekspert przebywał w takich krajach jak:

Naukowiec z pszczołką w herbie

Promotorem uroczystości był olsztyński naukowiec **prof. dr hab. Jerzy Wilde**, natomiast recenzentami dorobku wyróżnionego uczonego byli: **prof. Robert Page** – University of California, Davis, USA, **prof. dr hab. Jarosław Prabucki** – Akademia Rolnicza w Szczecinie i **prof. Burkhard Schrickler** – Freie University Berlin, Niemcy.

Jerzy Woyke w 1950 roku ukończył Wydział Rolniczo-Leśny, a dwa lata później Wydział Biologii Uniwersytetu Poznańskiego. Po studiach opuścił Poznań, by podjąć pracę zawodową w Zakładzie Pszczelnictwa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, gdzie przeszedł wszystkie szczeble kariery naukowej włącznie do tytułu profesora zwyczajnego, nadanego w roku 1976.

Profesor Jerzy Wilde prezentując dorobek doktora honoris causa między innymi powiedział, że prof. zw. dr. hab. Jerzy Woyke jest wybitnym reprezentantem nauk rolniczych i biologicznych, którego dorobek jest powszechnie znany, ceniony i uznany w nauce światowej. Jest jednym z pionierów współczesnych badań nad biologią i genetyką pszczoł miodnych i współtwórcą nowoczesnego pszczelnictwa. Jest znakomitym badaczem, autorem wielu pionierskich prac z zakresu genetyki, biologii i hodowli *Apis mellifera* i innych gatunków pszczoł. Jego dorobek to ponad 300 oryginalnych prac naukowych, w tym ponad 220 wy-

danych za granicą. Jest autorem 21 podręczników lub rozdziałów w podręcznikach, z czego 10 wydano za granicą, a niektóre z nich w 5 wersjach językowych. Jest znanym i świecie popularizatorem wiedzy o pszczołach i pszczelnictwie, czego wyrazem jest opublikowanie 220 prac poglądowych i popularnonaukowych, w tym 67 w czasopiśmie zagranicznych.

Profesor Jerzy Woyke między innymi zmienił całkowicie podstawy genetyki pszczoł, gdyż udowodnił, że matka pszczoła kopuluje wielokrotnie, a nie – jak poprzednio uważano – tylko z jednym trutniem. To właśnie ten uczonego opracował przyjętą w świecie za standardową metodę sztucznego unasienniania matki pszczoły i rozwiązał zagadnienie determinacji płci u pszczoł. Przed jego odkryciem uważano, że robotnice i matki rozwijają się z jaj zapłodnionych, a samce z jaj niezapłodnionych. Profesor udowodnił, że trutnie mogą rozwijać się też z jaj zapłodnionych i opracował metodę ich wychowu. Sukcesem profesora jest wyjaśnienie przyczyny czerwca rozstrzelonego i odkrycie substancji kanibalizmu u pszczoł.

Profesor Jerzy Woyke rozwiązywał także skomplikowane zagadnienia pszczelnictwa w innych krajach. Opracował metody postępowania z agresywnymi pszczołami afrykańskimi, umożliwiając pszczelarzom bezpieczną pracę. Zbadał biologię naturalnego unasienniania pszczoł indyjskich –

Gwinea, Salwador, Kostaryka, Afganistan, Wietnam, Ghana, Egipt, Sudan, Albania, Algieria i Meksyk.

– Na szczególną uwagę – powiedział między innymi profesor Jerzy Wilde – zasługuje działalność profesora Jerzego Woyke jako cenionego wykładowcy z zakresu nauk pszczelniczych, zapraszanego z wykładami, prelekcjami, referatami na liczne zjazdy, konferencje i zebrań naukowe zarówno w kraju, jak i za granicą. Tylko na międzynarodowych imprezach wygłosił 76 referatów, z czego 45 na 24 międzynarodowych kongresach oraz 31 na 24 sympozjach, w 27 krajach. Bez przesady można powiedzieć, iż profesor prowadził wykłady na całym świecie. W 38 krajach wygłosił 159 wykładów, z czego 58 w Europie, 5 w USA, 32 w Ameryce Środkowej i Południowej, 11 w Afryce, 47 w Azji i po 3 w Australii i Oceanii. W 9 krajach przeprowadził 11 dłuższych kursów dla pszczelarzy.

Działalność naukowa profesora Jerzego Woyke była wielokrotnie nagradzana zarówno w kraju, jak i za granicą.

Redakcja „Pszczelarza Polskiego” gratuluje Profesorowi tego zaszczytnego wyróżnienia, życząc Mu wielu dalszych sukcesów i licząc na Jego wspaniałe artykuły na naszych łamach.

Bolesław Pilarek